

Inventering av rikkärr i Sollefteå kommun 2007

Länsstyrelsen Västernorrland avdelningen för Kultur och Natur

Inventering av rikkärr i Sollefteå kommun 2007

Jonas Salmonsson

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERNORRLAND

ISSN 1403-624X

Layout: Reklambyrån AB

Tryck: Tryckeriet Offset AB, 200X

Samtliga foton: Jonas Salmonsson

Omslagsfoto: Rikkärr och källa vid Lillgranvattnet i Sollefteå kommun / Foto: Jonas Salmonsson
Kartor: Lantmäteriet, 2006, Ur GSD-Ortofotokartan ärende 106-204/188-Y

Innehållsförteckning

Inventering av rikkärr i Sollefteå kommun 2007

Länsstyrelsens förord

Innehållsförteckning

Sammanfattning
Summary

1. Inledning

2. Metod

3. Resultat

4. Beskrivning av objekt

Bodflon Långmyran

Eldsjö Storflon

Grundtjärnsflon

Hackelmyran

Krokflon

Källmyran

Långmyran

Långmyran 2,5 km SV om Ramsele

Myr vid Småmyrtjärnarna

Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön

Myr NV om Stor-Rensjön (del av)

Myr vid Bitarbäcken

Myr vid Håvitjärnen

Myr vid Lillgranvattnet

Myr vid Långtjärnen 1 km N om Storfinnforsen

Nöttjärnen

Stor-Runmyran (mellersta och östra delarna)

Sörflon – Norrflon 30 km VNV om Ramsele

Tjärnmyran 5 km SV Ramsele

5. Sammanfattning av inventeringarna 2006-2007

6. Litteraturförteckning

Sammanfattning

Åtgärdsprogrammet för rikkärr är en satsning som Naturvårdsverket och Länsstyrelserna har initierat för åren 2006-2010. Rikkärr är en typ av våtmark som ofta är rika på arter och förhållandevis rika på mineraler. Rikkärren återfinns i områden där berggrunden eller jordarterna är rika på kalk vilket gynnar förekomsten av vissa brunmossor och orkidéer. Extremrikkärr är däremot inte lika vanligt förekommande i Västernorrland som rikkärr och förekommer i huvudsak där pH är högre än 7.0 och berggrunden innehåller rikligt med kalk. Målet med rikkärrens inventering i Västernorrlands län har varit att identifiera, kartera och avgränsa de rikkärr i länet som har de högsta naturvärdena och peka ut de områden som är i störst behov av restaurering. År 2006 besöktes 23 objekt i Borgsjötrakten. Under två månader sommaren 2007 har trakterna kring Stensjö-Gideåbergs rikområde i Sollefteå kommun besökts.

Summary

The action plan for rich fens is a commitment that The Swedish Environmental Protection Agency and the County Administrative Boards have initiated for the years 2006-2010. Rich fens are a kind of wetland that is often rich in species and relative rich in minerals. The rich fens are found in areas where the bedrock or the soil is rich in lime which benefit the abundance of some bryophytes and orchids. Extremely rich fens is not as common as rich fens in Västernorrlands county and mainly occurs where pH is higher than 7.0 and the bedrock contains large amounts of lime. The aim of the rich fen survey in Västernorrlands county have been to identify, survey and demarcate those rich fens in the county that have the highest conservation value and to identify those areas with the largest need of restorations. The year 2006, 23 areas in Borgsjö where visited. This year (2007) the area around Stensjö-Gideåberg in Sollefteå municipality has been visited during two summer month.

1. Inledning

Myrar är en typ av våtmark där växterna inte bryts ned helt utan ackumuleras och bildar torv. Om torven växer sig så högt att växterna inte längre har kontakt med markvattnet har en mosse bildats. I kärr däremot har delvis kontakt med markvattnet vilket gör att de har större tillgång på mineraler (Löfroth 1991). Kärren kan delas upp i fattigkärr, intermediära kärr och rikkärr. I fattigkärr är pH lågt (ca 4-5,5) och vegetationen domineras bl.a. av tuvull, trådstarr, vattenklöver och vitmossor. Intermediära kärr har något högre pH (ca 5-6) än fattigkärr och vissa av de arter som växer i rikkärr kan också trivas i intermediära kärr (Sundberg 2006). Man kan säga att intermediära kärr är en övergång mellan fattigkärr och rikkärr. Här kan man hitta arter som blåtåtel, trådstarr, mässingmossa och purpurvitmossa (Nystrand 2004).

Rikkärren är vanliga i områden med kalkrik berggrund eller kalkrika jordarter och har därför högre pH (ca 6-8,5) än fattigkärr och intermediära kärr. I rikkärren är det oftast brunmossor som guldspärrmossa, späd skorpionmossa, gyllenmossa och purpurvitmossa som dominerar bottenskiktet. Bland kärlväxterna är bl.a. gräsull, ängsnycklar, sumpnycklar, brudsporre och snip vanliga. Många rikkärr har tidigare hävdats antingen genom bete eller genom slåtter. Slåtter på rikkärr gav rikligt med starrhö och användes som foder till boskapen, främst kor eftersom hästar inte gärna åt starr. Viktiga slåtterarter var bl.a. flaskstarr och trådstarr. Slåttern började vanligtvis någon gång strax efter midsommar och skulle i normala fall vara avslutad i slutet av juli. I Norrland delades myrarna ofta upp i skiften som slogs vartannat år för att få en så bra återväxt som möjligt. Man försökte också röja bort dvärgbjörk och vide för att underlätta slåttern. I norrland upphörde slåtterns betydelse i början av 1900-talet när vallodlingen expanderade (Ohlson 1982).

Upphörd hävd leder oftast till igenväxning som på sikt hotar rikkärren. Särskilt storvuxna arter som bladvass eller träd och buskar kan etablera sig i de växande vitmossetuvorna och hotar att tränga ut andra mindre arter, t.ex. brunmossor. Igenväxningen kan leda till ökad torvproduktion varvid påverkan från grundvattnet minskar och till slut upphör. Nederbördsvattnet kommer då att styra utvecklingen och eftersom det oftast är relativt surt blir det efterhand en mosse som resultat. Ju torrare kärret är desto snabbare går processen. Skogsbruket har också påverkat rikkärren genom skogsdikning, vägbyggen o.s.v. vilket resulterat i en störd hydrologi i många områden. Ett annat hot mot rikkärren är försurad nederbörd. Alla rikkärr genomgår en naturlig försurning men inte i den takt som sker idag (Sundberg 2006).

Effekten av återupptagen slåtter varierar mellan olika arter, ståndortsförhållanden, tid för slåtter, trampintensitet vid slåtter o.s.v. Starrarter gynnas av slåtter men att slå varje år är oftast ogynnsamt. Vissa mossor, t.ex. korvskorpionmossa, anses också gynnas av slåtter och det verkar som om tuvbildande mossor (akrokarper) ersätts med mattbildande mossor (pleurokarper). Orkidéer som brudsporre och Dactylorhiza-arter t.ex. ängsnycklar och sumpnycklar verkar hämmas av både årlig slåtter och slåtter vartannat år. De norrländska rikkärr som förr regelbundet utnyttjades för slåtter hade säkert glesa orkidébestånd. Orkidéernas största utbredning inträffade då slåttern upphört men innan igenväxningen hunnit komma igång. Det är dock viktigt att påpeka att varje rikkärr är unikt. Inte alla rikkärr har varit hävdade och om det hävdats har slåtter upphört vid olika tidpunkter, de har hävdats

med olika periodicitet och olika teknik (Elveland & Sjöberg 1982).

Under delar av juni, juli och augusti 2007 inventerades delar av Sollefteå kommun (Tabell 1, Bild 1-3), främst de västra delarna av kommunen. Hit transporterade inlandsisen under den senaste istiden kalkrikt material från Jämtland till trakterna kring Ramsele. Idag är jordarterna i området rika på kalk vilket skapar goda förutsättningar för rikkärr.

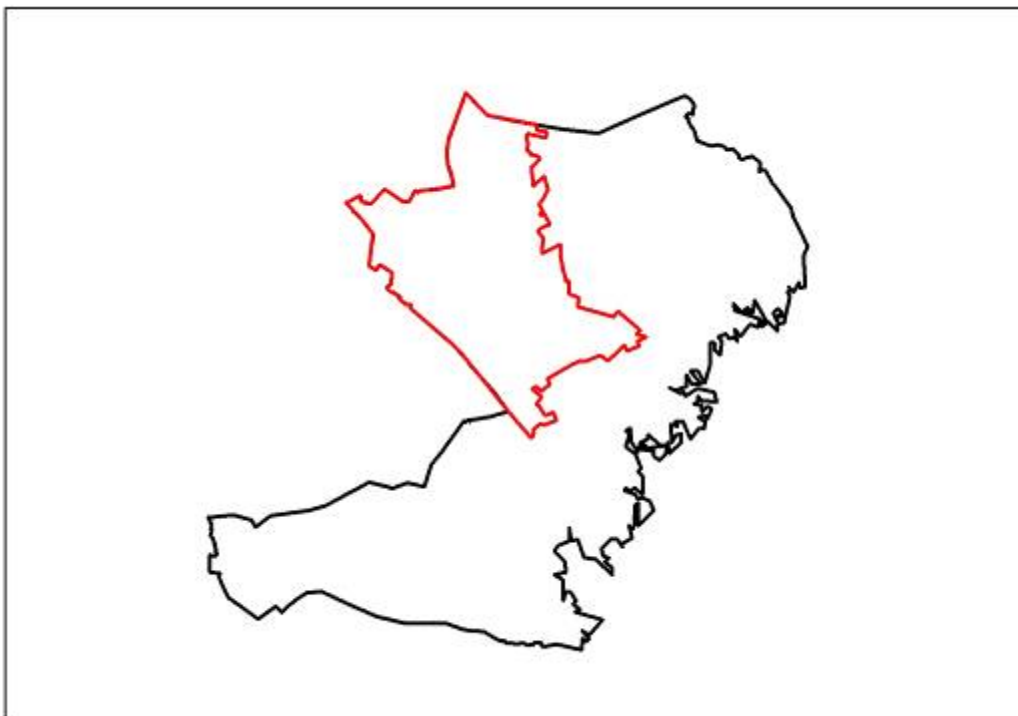

Bild 1. Västernorrlands län med Sollefteå kommun rödmarkerad.

Objektsnamn	ID-nr	Rikkärrsindikatorer	Rödlistade arter	Rikkärrsareal (ha)	Klass
Bodflon Långmyran	12	21	1	7	1
Hackelmyran	4	25	1	5	1
Långmyran 2,5km SV Ramsele	17	24	1	1,5	1
Myr mellan Stor- och Lill-Grundsjön	6	24+14+12		17	1
Myr vid Bitarbäcken	14	24		1	1
Myr vid Lillgranvattnet	0	26		1,8	1
Myr vid Småmyrtjärnarna	23	21	1	1,5	1
Grundtjärnsflon	2	15		9	2
Krokflon	19	11+15		5,5	2
Långmyran	10	24		9	2
Myr NV Stor-Rensjön (del av)	25	18		5	2
Myr vid Håvitjärnen	9	20+14		2,5	2
Myr vid Långtjärnen 1 km N Storfinnforsen	24	19		1	2
Stor-Runmyran	1	22+20		11	2
Sörflon Norrflon 30km VNV Ramsele	8	22+20	1	13	2
Tjärnmyran 5km SV Ramsele	16	15		2,2	2
Eldsjö Storflon	15	11		1	3
Källmyran	13	15		4,7	3
Nöttjärnen	18	12		1,2	3

Tabell 1. Tabell över besökta områden som visade sig innehålla rikkärr. ID-nr är specifikt för just denna inventering och markeras på de två kartorna (bild 2 & 3). Fältet rikkärrsindikatorer visar antalet rikkärrsindikatorarter som påträffades, fler siffror anger antal arter för olika delområden. I kolumnen rödlistade arter anges antal rödlistade arter som påträffats. Rikkärrsareal anger antal hektar rikkärr för

varje objekt. I kolumnen Klass anges den naturvärdesklass enligt VMI. Klass 1 = Mycket höga naturvärden, Klass 2 = Höga naturvärden och Klass 3 = Vissa naturvärden.

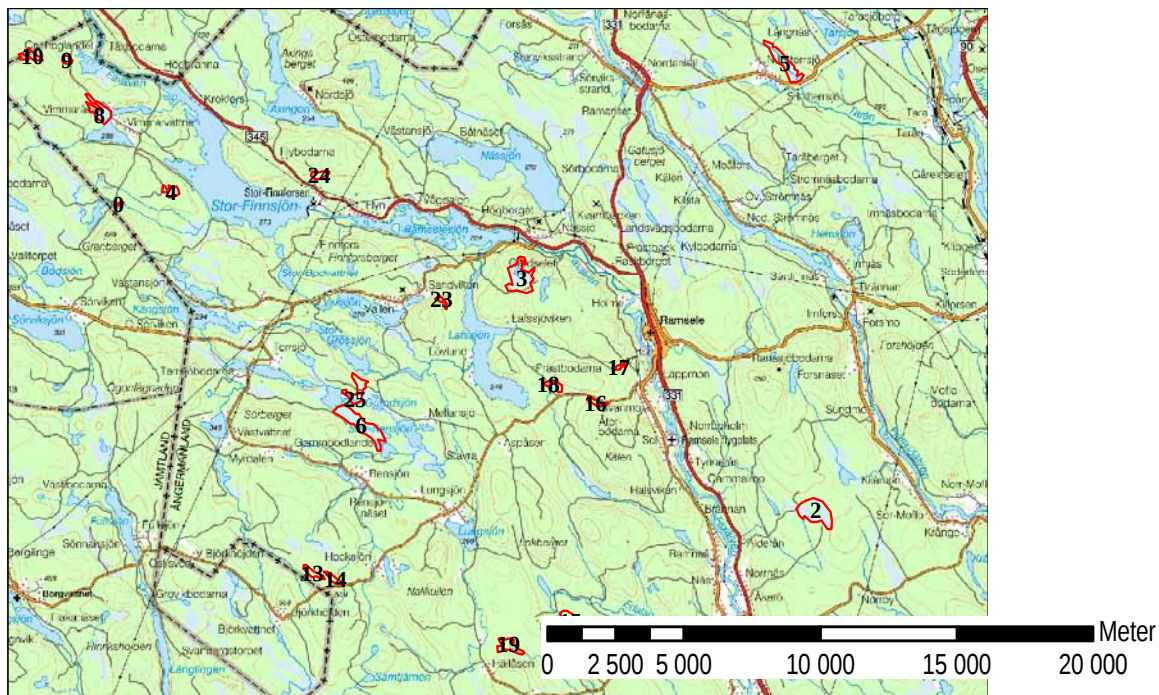

Bild 2. Norra delarna av Sollefteå kommun. De inventerade områdena har röda yttergränser och är markerade med ett id nummer (se tabell 1).

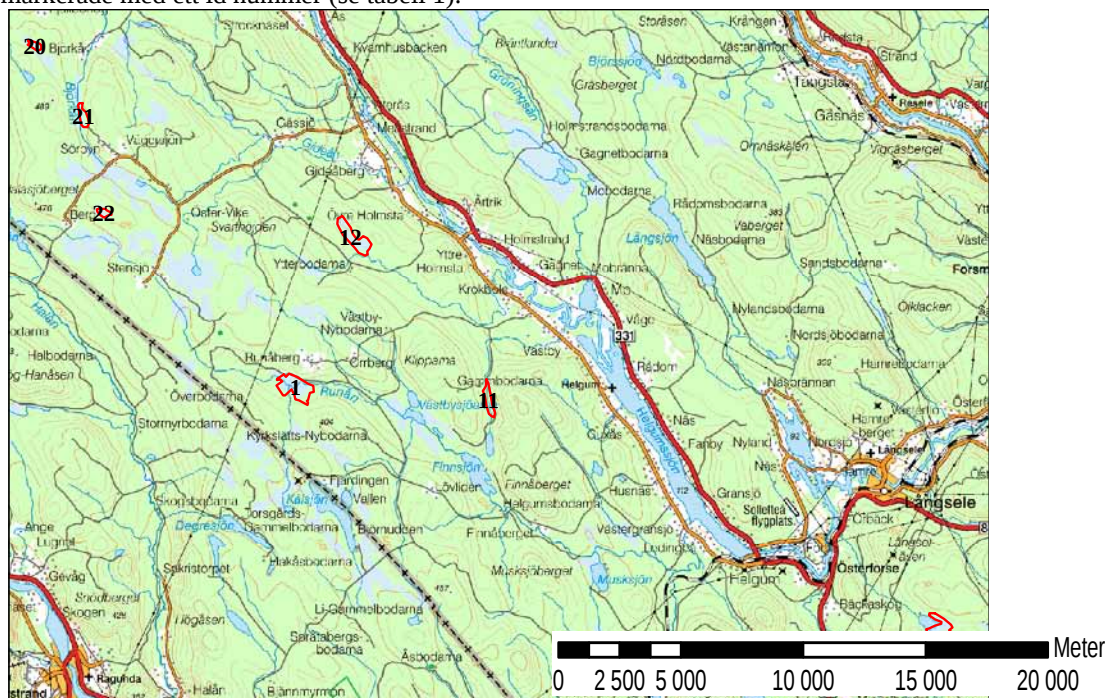

Bild 3. Södra delarna av Sollefteå kommun. De inventerade områdena har röda yttergränser och är markerade med ett id nummer (se tabell 1).

2. Metod

I det förberedande arbetet av inventeringen gjordes en preliminär avgränsning av intressanta områden som skulle kunna hysa värdefulla rikkärr. Avgränsning har gjorts med hjälp av tidigare inventeringar i VMI (Våtmarksinventeringen) och genom att återfinna de delar av som är påverkade av kalkrik morän från Jämtlands kambrosilurberggrund. Inför 2007 års inventering gjordes försök med att, via IR-bilder i färg, leta fram områden som skulle kunna vara rikkärr. Resultatet av detta var ganska bra men det skulle behövas IR-bilder med större upplösning och mer träning för att metoden ska bli mer effektiv. Några av områdena visade sig innehålla rikkärr men många visade sig också inte innehålla rikkärr.

Själva fältinventeringen har utförts på liknande sätt som VMI. Precis som i VMI registreras data på tre olika nivåer; objekt, delområde och element. För att kunna beskriva de olika nivåerna har bl.a. olika nyckelord använts. Den översta nivån är objektsnivån och ger grundläggande information om objektet bl.a. namn, kommun, höjd över havet och naturvärdesklass. I mellersta nivån, delobjektsnivån, registreras arter och vilka typer av ingrepp som påverkar delobjektet. I den sista nivån, elementnivån, får man information om vilka typer av element som finns i delobjektet, t.ex. källa, bäckdrag eller vassområden. Här registreras dessutom övergripande vegetationstyp och krontäckning (Sundberg 2006).

Väl ute i fält har objektet besökts och rikkärren avgränsats. De arter som indikerar rikkärr har registrerats med tyngdpunkt på mossor och kärlväxter. För att kunna klassa ett delobjekt som rikkärr sattes ett krav på att hitta minst 10 rikkärrsindikatorer varav minst 2 utöver de arter som indikerar både intermediära kärr och rika kärr och att de åtminstone delvis har en täckning på minst 20 %. För att klassificera ett delområde som extremrikkärr krävs därutöver minst 2 extremrikkärrsindikatorer. Dessutom har de vanligast förekommande arterna som inte är rikkärrsindikatorer registrerats samt krontäckning och höjd på de dominerande trädslagen. För varje art har även frekvens (riklig, allmän eller enstaka) och karaktär (dominant eller inte dominant) registrerats. Om inga nya rikkärrsindikatorer hittades efter ca 20 minuter har delobjektet lämnats. Även ingrepp som vägar, diken eller hyggen i objektet har registrerats och vilken grad av påverkan som ingreppet gett på våtmarken. Minst ett fotografi för varje objekt har tagits och GPS-punkter/GPS-spår har förts in i ArcView 3.2. Dessutom har pH mätts där det varit praktiskt möjligt.

Efter inventeringen har data förts in på en bärbar dator i inmatningsfiler för rikkärrsdata som tillhandahållits av SLU Miljödata och i ArcView 3.2. Varje objekt har tilldelats ett LOID-nr som är objektets identitet och består av länsbokstav, ekonomiska kartans nr och ett löpnummer t.ex. Y 17F8J 02. För objekt som ingått i tidigare inventeringar har samma objekts-ID använts men i ett område som tidigare haft t.ex. 4 delområden har rikkärret fått delområdesnummer 5.

När alla data samlats in och strukturerats har objektet fått en naturvärdesklassificering. För att få naturvärdesklass 1 – mycket höga naturvärden krävs minst 20 rikkärrsindikatorer eller minst två rödlistade arter. För naturvärdesklass 2 – höga naturvärden har en gräns på runt 15 rikkärrsindikatorer eller minst 1 rödlistad art satts. Områden med färre rikkärrsindikatorer än runt 15 stycken har getts naturvärdesklass 3 –

vissa naturvärden. De störningar eller ingrepp som finns inom eller i anslutning till ett objekt har också vägts in i naturvärdesklassen men det bör påpekas att bara för att ett område är stort betyder det inte att naturvärdesklassen sjunker. Det är i första hand antalet rikkärrsindikatorer som vägts in vid klassificeringen (Sundberg 2006).

3. Resultat

Nedan följer en beskrivning av de rikkärrsobjekt som inventerats. De objekt som bedömts ha de högsta naturvärdena med avseende på rikkärren och bör prioriteras för skydd är; Myr vid Lillgranvattnet, Hackelmyran, Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön, Bodflon Långmyran, Myr vid Bitarbäcken och Långmyran 2,5 km NV om Ramsele. Det bör påpekas att det även finns höga naturvärden i de övriga beskrivna rikkärrsobjekten. Dessa områden bör prioriteras för formellt skydd. Avsätts områdena frivilligt eller upprättas naturvårdsavtal är det lämpligt att söka upprätta ett skötselavtal för de områden som har störst behov av skötselåtgärder. Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön och Myr NV om Stor-Rensjön, är stora sammanhållna våmarkskomplex som har mycket höga naturvärden även utöver de rikkärr som finns och föreslås skyddas som naturreservat. Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön, Grundtjärnsflon och Myr NV om Stor-Rensjön ligger dessutom i anslutning till varandra och skulle tillsammans utgöra ett mycket fint våmarkskomplex med många naturvärden.

Många objekt håller på att växa igen och skulle gynnas av röjning men de objekt som är i störst behov av skötsel är Hackelmyran (några mindre diken), Krokflon (igenläggning av diken i västra delen), Källmyran (diket i SV delen men inte så mycket rikkärr just där), Bodflon Långmyran (röjning mellersta och södra delarna), Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön (bitvis röjning i södra delarna) och Sörflon Norrflon (igenläggning av diken). Objekt som besöktes men som inte bedömdes vara rikkärr är, Sörflon, Bakåmyran, Kvarnhusflon, Per-Jansmyran, Rörflon, Mellerstmyran och Valåslåtern. Dessa objekt har inte vidare inventerats.

4. Beskrivning av objekt

Resultaten presenteras enligt följande:

Naturvärdesklass: Naturvärdesbedömningens tyngdpunkt ligger på hur många rikkärrsindikatorer (mossor och kärlväxter) som återfanns inom objektet. Klass 1 har mycket höga naturvärden, klass 2 har höga naturvärden och klass 3 vissa naturvärden.

Kommun: I vilken kommun objektet ligger.

Total areal: Objektets totala areal som den var när objektet inventerades.

Areal rikkärr: Rikkärrens totala areal inom objektet.

ID-nr: Objektets idnummer för denna inventering.

LOID: Objektets identitetsnummer inom VMI och består av länsbokstav, ekonomiska kartans nummer och ett löpnummer.

DANI-nr: Objektets idnummer i länsstyrelsens naturvårdsdatabas.

Koordinater: Objektets mittpunkt enligt RT90.

Höjd över havet: Anger objektets höjd över havet mätt med GPS eller uträknat efter topografiska kartans höjdkurvor.

Beskrivning: Allmän beskrivning av objektet med avseende på läge, avrinning och topografi.

Flora: Exempel på vanliga arter i objektet, rikkärrsindikatorer och rödlistade arter.

Påverkan: Ingrepp och störningar inom eller i anslutning till objektet.

Bedömning: En sammanfattad naturvärdesbedömning av objektet.

Bodflon – Långmyran

Naturvärdesklass: 1

Kommun: Sollefteå

Total areal: 92 ha

Areal rikkärr: 7 ha

ID nr:12

LOID: Y19G3I02

DANI-nr: 83173

Koordinater: X 1540295, Y 7019174

Höjd över havet: 270 m

Beskrivning

Bodflon – Långmyran ligger 13km NV om Helgums kyrka i ett område med naturligt kalkpåverkad vegetation. Området är ganska långsträckt och sträcker sig i nord-sydlig riktning. Det är främst i de centrala delarna som det finns rikkärr. Här finns också en källa och ett källdråg som rinner i syd-östlig riktning. Näringsfattigare blir det i östlig och västlig riktning. I de nordvästliga delarna av området blir det tuvigare.

Flora

I området finns många rikkärrsindikatorer. Speciellt den sällsynta och rödlistade myrbräckan bör nämnas som växer i de mellersta delarna av området. Dessutom finns orkidéer som tvåblad, ängsnycklar och sumpnycklar. I bottenskiktet växer bl.a. piprensarmossa, trekantig svanmossa och flera *Philonotis*-arter.

Påverkan

Delvis är behovet av att röja bort björksly ganska stort, speciellt i de mellersta-södra delarna. Röjning är något som skulle gynna bl.a. myrbräckan. Några större diken som skulle kunna orsaka igenväxningen har dock inte hittats.

Bedömning

Rikkärren i området bedöms ha mycket höga naturvärden. Här finns en källa och källdråg med många arter knutna till denna miljö. Dessutom finns här både den ovanliga myrbräckan och tvåblad. Mängden björksly i området är ganska hög.

Bild 1. Ortofoto över Bodflon – Långmyran.

Bild 2. Rikkärrsyta på Bodflon – Långmyran.

Eldsjö - Storflon

Naturvärdesklass: 3

Kommun: Sollefteå

Total areal: 64 ha

Areal rikkärr: 1 ha

ID nr: 15

LOID: Y19G6F02

DANI-nr: 83014

Koordinater: X 1528752, Y 7033536

Höjd över havet: 280 m

Beskrivning

Eldsjö Storflon är en liten blandmyr 8 km V om Edsele bestående av i huvudsak nordlig mosse men även topogena kärr och en mindre yta rikkärr finns. Området avvattnas åt NO via Valbäcken och sedan vidare ut i Faxälven via Edslan. Det är främst de centrala delarna som innehåller nordlig mosse men även blötare kärrytor finns. I de västra delarna finns delar som delvis påminner om ängskärr med relativt hög andel rikindikerande mossor i bottenskiktet.

Flora

I fält- och bottenskiktet finns rikkärrsindikatorer som ängsnycklar, stor skedmossa, späd skorpionmossa och trekantig svanmossa. Delvis är stora ytor täckta av vitmossa, bl.a. sotvitmossa.

Påverkan

Området verkar vara hydrologiskt opåverkat.

Bedömning

Eldsjö-Storflon har vissa naturvärden med avseende på rikkärr. Enligt tidigare inventeringar ska också myrbräcka finnas inom området men den påträffades inte denna gång.

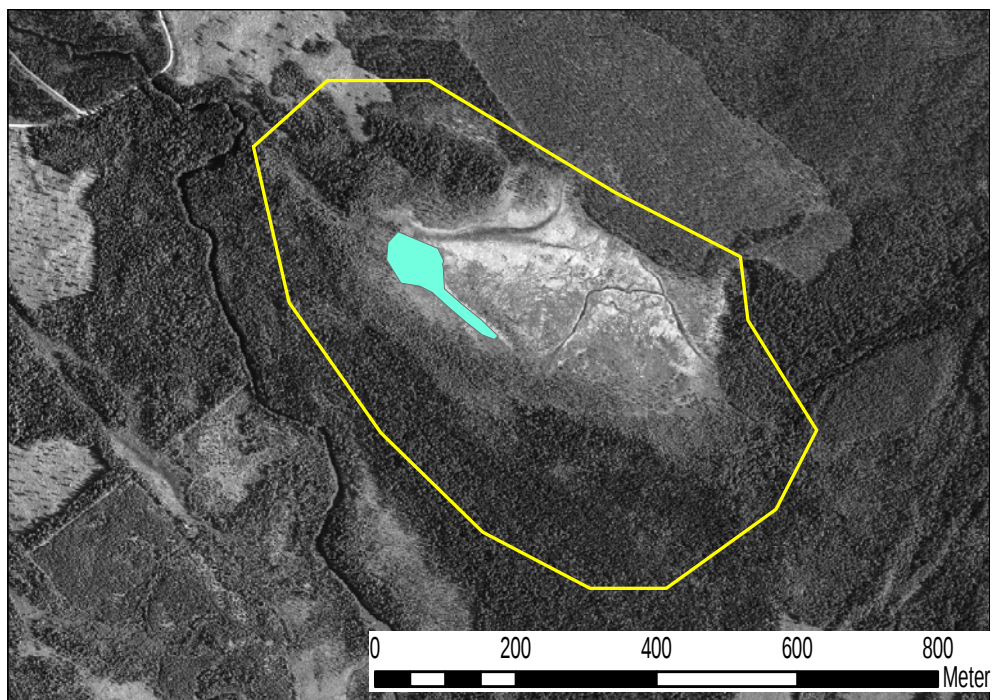

Bild 3. Ortofoto över Eldsjö – Storflon.

Bild 4. Smal rikkärssträng med bl.a. piprensarmossa (*Paludella squarrosa*).

Grundtjärnsflon

Naturvärdesklass: 2

Kommun: Sollefteå

Total areal: 164 ha

Areal rikkärr: 9 ha

ID nr: 2

LOID: Y19G7I03

DANI-nr: -

Koordinater: X 1541133, Y 7038960

Höjd över havet: 280 m

Beskrivning

Grundtjärnsflon ligger 7 km NO om Edsele och består av flera olika vegetationstyper. Mitt i området höjer sig Jonaskullen, en liten bergsknalle som bitvis klassats som barrnaturskog. Runt knallen finns flera olika myrtyper. Intermediära – fattiga kärr dominerar men här finns även några ytor med rikkärskaraktär. I norr finns en öppen tjärn som bitvis omges av nordlig mosse och söderut finns två tjärnar som växt igen med bl.a. sjöfräken och runt dessa breder sumpskog med rikligt med döda träd och högstubbar ut sig. Runt tjärnarna finns ett rikt fågelliv med bl.a. sångsvan, trana, enkelbeckasin och sävsparv.

Flora

I trädsiktet runt myrkanten är det tall som dominerar men många kärrytor är öppna och endast bevuxna med småtallar. I rikkärnsytorna växer arter som ängsnycklar, gräsull, tagelstarr, späd skorpionmossa, lockvitmossa och praktflikmossa.

Påverkan

Området är i stort sett opåverkat men i den norra delen finns ett dike som troligen haft en stark lokal påverkan. Några hyggen som haft en svag lokal påverkan finns strax utanför områdesgränsen.

Bedömning

Rikkärren i området har bitvis höga naturvärden och bitvis vissa naturvärden men ser man till hela området är det mycket variationsrikt med flera olika myrtyper och har ett rikt fågelliv. Både öppna och igenväxande tjärnar finns och området verkar inte ha påverkats av dikning i större omfattning.

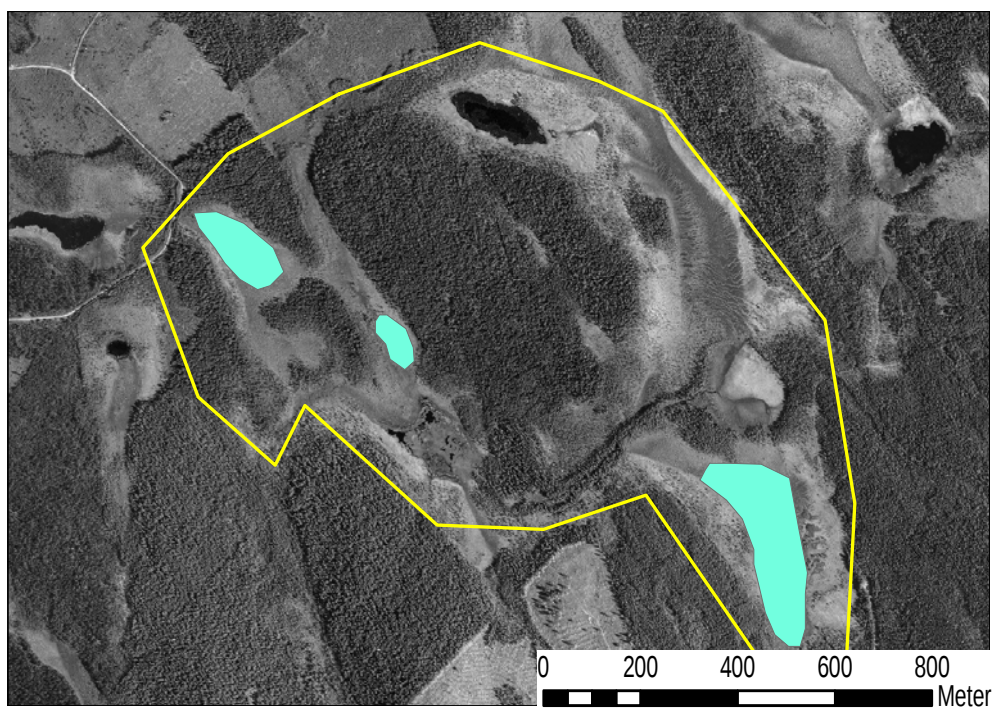

Bild 5. Ortofoto över Grundtjärnsflon.

Bild 6. Vassrikt område på Grundtjärns.

Hackelmyran

Naturvärdesklass: 1

Kommun: Sollefteå

Total areal: 31 ha

Areal rikkärr: 5 ha

ID nr: 4

LOID: Y20G1B02

DANI-nr: 83043

Koordinater: X 1508707, Y 7055154

Höjd över havet: 315 m

Beskrivning

Hackelmyran ligger 7 km V om Storfinnforsen och är ett variationsrikt myrkomplex med örtrika ängskärr, sumpskog och topogena kärr. De östra och centrala delarna karaktäriseras av öppna topogena kärr med inslag av rikkärrsindikatorer medan den västra delen kännetecknas av mer granskog.

Flora

Den västra delen består av en större andel skog med gran som det dominerande trädslaget. I den östra delen är det tall som dominerar i trädskiktet men även här finns inslag av gran. I de örtrikare ängskärren påträffades arter som tvåblad och trindstarr. Guckusko återfanns också i området men denna gång inte i samma mängd som vid tidigare inventeringar. I bottenskiktet finns flera rikkärrsindikatorer som praktflikmossa, späd skorpionmossa, korvskorpionmossa, maskgulgumossa och purpurvitmossa.

Påverkan

Det förekommer mindre diken i den södra delen som växt igen men som på senare tid rensats. Skogsbilvägar förekommer i de norra och västra delarna strax utanför områdesgränsen. Både diken och skogsbilvägar tros ha haft en stark lokal påverkan. I övrigt verkar hydrologin i området relativt ostörd. För att återställa den ursprungliga hydrologin skulle det vara önskvärt att lägga igen de diken som finns.

Bedömning

Sammantaget har Hackelmyran mycket höga naturvärden med flera arter av orkidéer. Här finns också flera rikkärrsindikatorer, både kärlväxter och mossor.

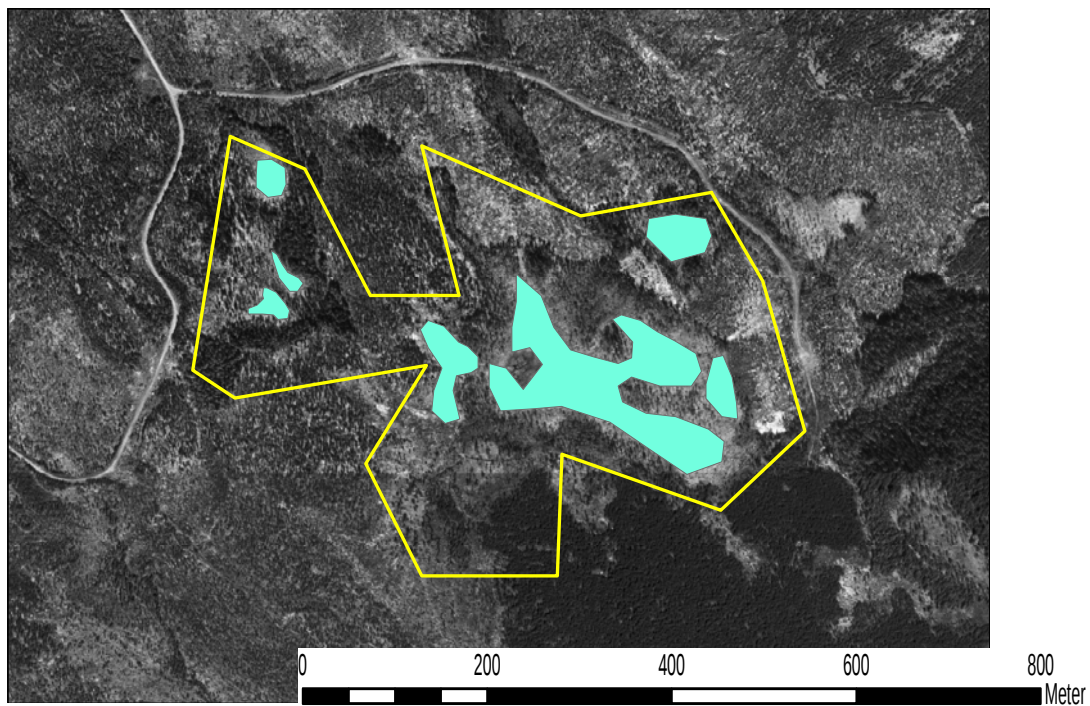

Bild 7. Ortofoto över Hackelmyran.

Ängskärr på Hackelmyran.

Bild 8.

Krokflon

Naturvärdesklass: 2
Kommun: Sollefteå
Total areal: 55 ha
Areal rikkärr: 5,5 ha
ID nr: 19
LOID: Y19G6F01
DANI-nr: -
Koordinater: X1525618, Y 7032237
Höjd över havet: 320 m

Beskrivning

Krokflon ligger 11 km V om Edsele, nedanför Lokhöjdens norra sida. Myren består främst av topogena kärr och sumpskog. I de centrala delarna finns ett par källor och källdråg som rinner österut och bildar ett långsträckt ganska blött rikkärrsområde. Ytterligare österut övergår drågen i Davidbäcken. I den västra delen finns en mindre rikkärrsyta med svag lutning. I övrigt är kärren av intermediär till fattig typ.

Flora

I trädsiktet närmast myren är tall vanligast men här finns även rikligt med gran. I fältsiktet är bl.a. dystarr och flaskstarr vanliga. Längst i öster är knagglestarr vanligt förekommande. I bottensiktet dominerar guldspärrmossa men även fetbålmossa, myruddmossa och mässingmossa förekommer. I väster finns ett mindre område med axag. Vid källan påträffades bl.a. bandbryum och källpraktmossa.

Påverkan

Genom området går en skoterled som har en svag lokal påverkan på vegetationen. Längst i väster finns flera djupa diken som vid inventeringstillfället var antingen uttorkade eller endast måttligt vattenfyllda. Dessa diken tros ha haft en stark lokal påverkan på vegetationen med ökad trädillväxt som följd. Att lägga igen diken skulle troligen inte ha någon nämnvärd effekt eftersom det verkar som om de har låg vattenföring. I söder finns ett stort hygge som kan ha haft en svag lokal påverkan på de intilliggande kärrytorna.

Bedömning

Sammantaget har Krokflons rikkärr höga naturvärden. Ett par källor finns inom området. Området är delvis påverkat av diken och då huvudsakligen lokalt. Här växer också axag som är relativt ovanlig.

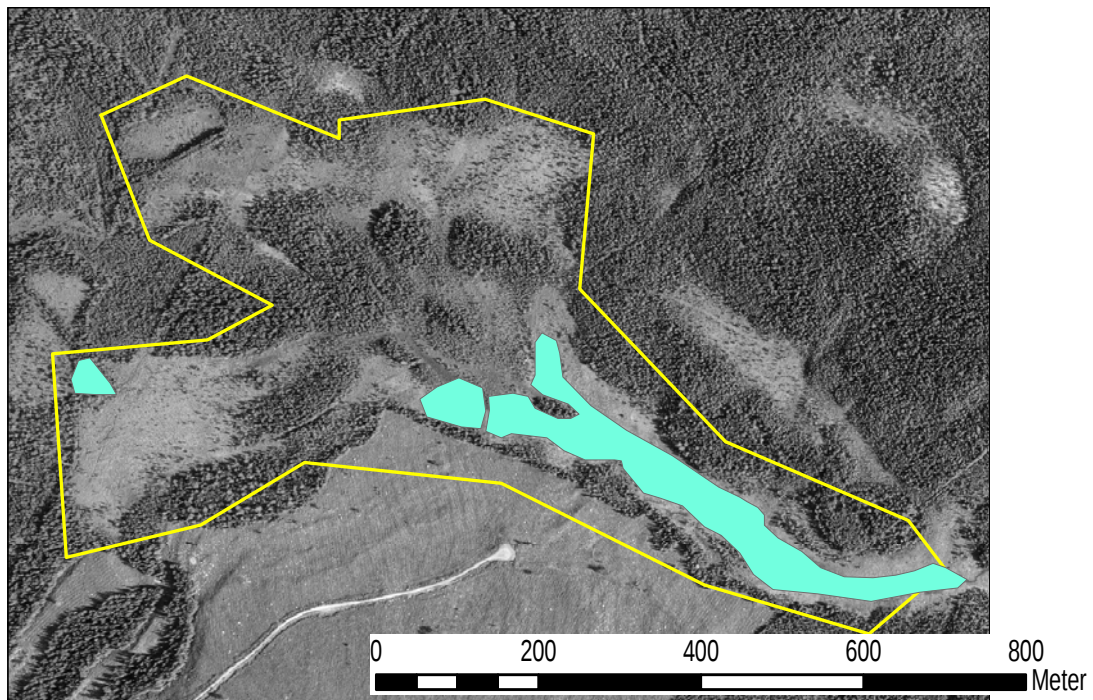

Bild 9. Ortofoto över Krokflon.

Bild 10. Källa med bl.a. källmossa (*Philonotis fontana*).

Källmyran

Naturvärdesklass: 3

Kommun: Sollefteå

Total areal: 26 ha

Areal rikkärr: 4,7 ha

ID nr: 13

LOID: Y19G7D02

DANI-nr: 83017

Koordinater: X 1515709, Y 7035805

Höjd över havet: 475 m

Beskrivning

Källmyran ligger 7 km SV om Lungsjön alldeles vid gränsen till Jämtland. De norra delarna utgörs av ett rikkärr som gradvis övergår i fattigare myrtyper söderut. Längs i sydost övergår kärrkaraktären till att mer likna nordlig mosse. I de mellersta delarna finns en med gräs övervuxen källa.

Flora

Rikkärret utgörs av en öppen yta med endast ett fåtal träd. Endast mindre glasbjörkar och enstaka tall skjuter upp ur marken. I fältskiktet är det halvgräs, bl.a. snip och gräsull, som dominerar. I bottenskiktet finns mossor som blodkrokmossa, späd skorpionmossa och maskgulmossa.

Påverkan

I området finns ett flertal äldre körspår som starkt påverkat vegetationen på den öppna kärrytan i de norra delarna av området. Spåren går i delvis i öst-västlig riktning men även i nord-sydlig. I norr strax utanför området finns flera diken men de ligger på lägre höjd än myren och bör sannolikt inte ha haft mer än lokal påverkan. Längs den sydvästra delen finns ännu ett dike som ?

Bedömning

Sammantaget har området vissa naturvärden och en pedagogisk gradient mellan rika och fattiga myrtyper. Förutom i de delar där den finns körspår verkar myren hydrologiskt intakt.

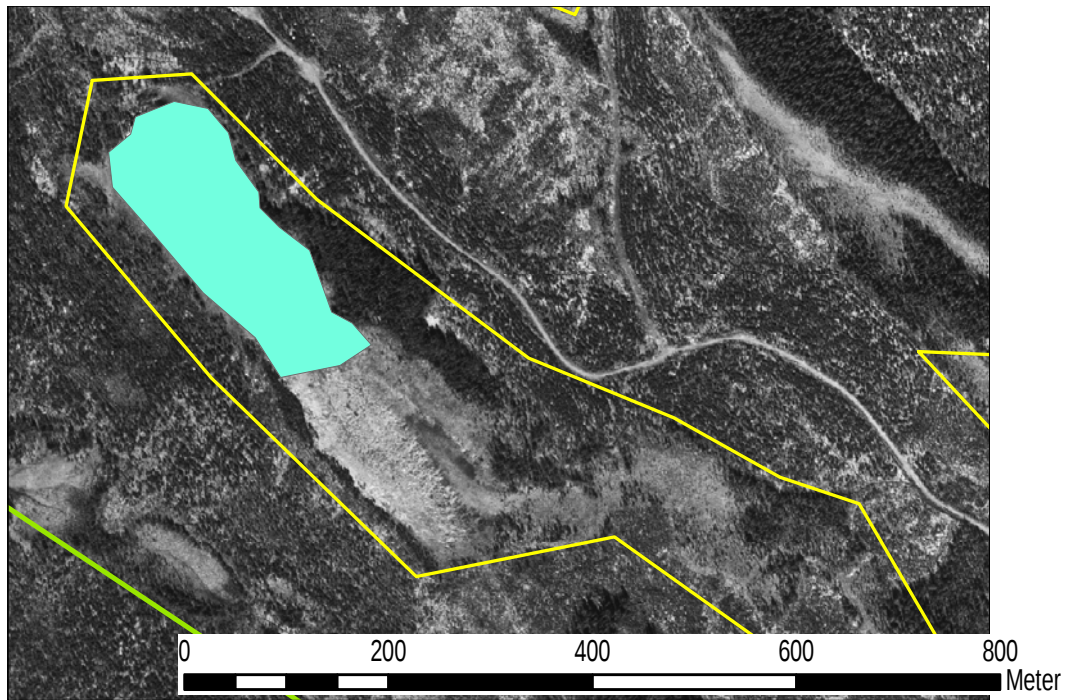

Bild 11. Ortofoto över Källmyran.

Bild 12. Gräsull på Källmyran.

Långmyran

Naturvärdesklass: 2

Kommun: Sollefteå

Total areal: 34 ha

Areal rikkärr: 9 ha

ID nr: 10

LOID: Y20G2A01

DANI-nr: 83049

Koordinater: X 1501453, Y 7062049

Höjd över havet: 375 m

Beskrivning

Långmyran är ett topogent kärr med inslag av både rikkärr och intermediära kärr till kärr av den fattigare typen. Området ligger i de allra västligaste delarna av Västernorrlands län, 35 km NV om Ramsele. Bitvis är kärrytorna glest bevuxna och bildar tallkärr. I den centrala delen finns ett mindre källpåverkat rikkärr och i öster ett par områden med järnockra. Ut mot kanterna finns sumpskog.

Flora

Trädsiktet består främst av tall. Bitvis växer här rikligt med en och på vissa ställen växer glasbjörk. I de västra delarna växer rikligt med vass i fältsiktet medan övriga ytor domineras av blåtåtel, tuvsäv eller trådstarr. I bottensiktet växer bl.a. mossor som fetbålmossa, guldspärrmossa, praktflikmossa och piprensarmossa.

Påverkan

Söder om området går en skogsbilväg som kan ha haft en svag påverkan på området men den största igenväxningen verkar vara naturlig.

Bedömning

Kärrytorna är delvis rena rikkärr medan många gränisar till att klassas som intermediära kärr. Sammantaget har dock Långmyran höga naturvärden med naturligt kalkpåverkad vegetation och en ostörd hydrologi.

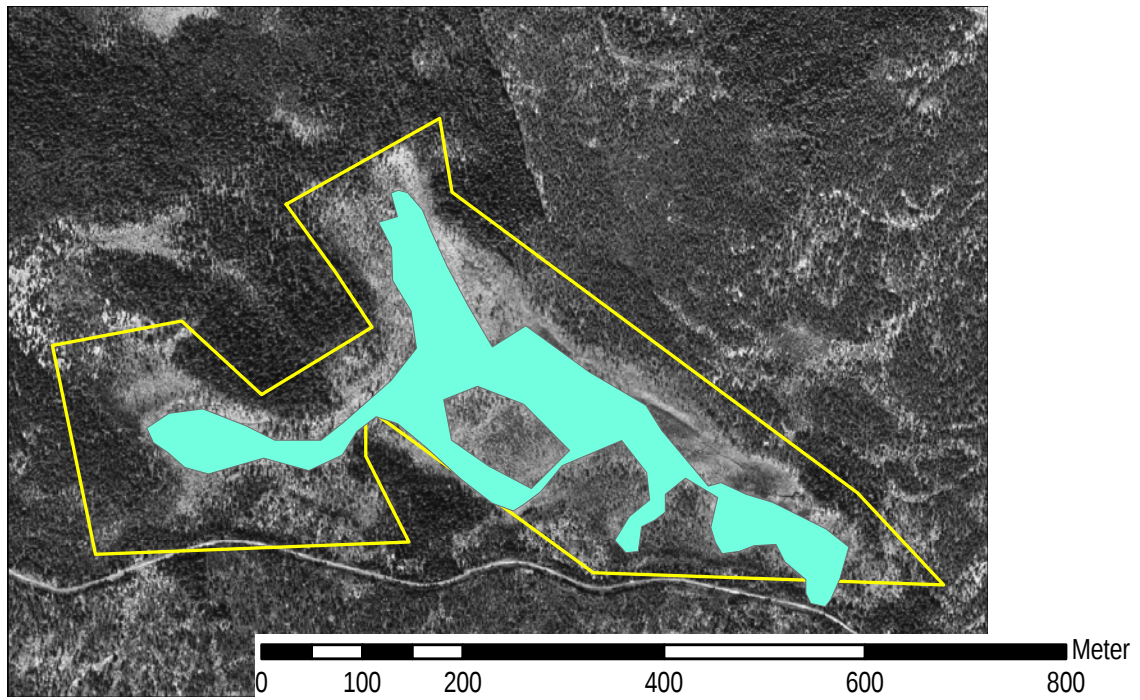

Bild 13. Ortofoto över Långmyran.

Bild 14. Glest bevuxet rikkärr på Långmyran.

Långmyran 2,5 km SV om Ramsele

Naturvärdesklass: 1

Kommun: Sollefteå

Total areal: 8 ha

Areal rikkärr: 1,5

ID nr: 17

LOID: Y19G9G01

DANI-nr: 83021

Koordinater: X 1531299, Y 7046326

Höjd över havet: 285 m

Beskrivning

Långmyran ligger 2,5 km SV om Ramsele och är en liten men värdefull myr med extremrikkärr. Området omges på södra sidan av blandbarrskog bitvis med sumpskogskaraktär. Den östra delen verkar vara på väg att växa igen och det är också i denna del man finner de högsta naturvärdena.

Flora

I de östra delarna av området kan man hitta många orkidéer, bl.a. ängsnycklar, blodnycklar och sumpnycklar. Här växer också den rödlistade käppkrokmossan tillsammans med arter som späd skorpionmossa, bandpraktmossa, piprensarmossa och fetbålmossa.

Påverkan

Nära den norra gränsen för området går en väg som har en svag generell påverkan speciellt på den östra delen som verkar växa igen.

Bedömning

Trots sin ringa storlek har Långmyrans extremrikkärr mycket höga naturvärden. Man skulle kunna tänka sig att röja försiktigt i den östra delen av området.

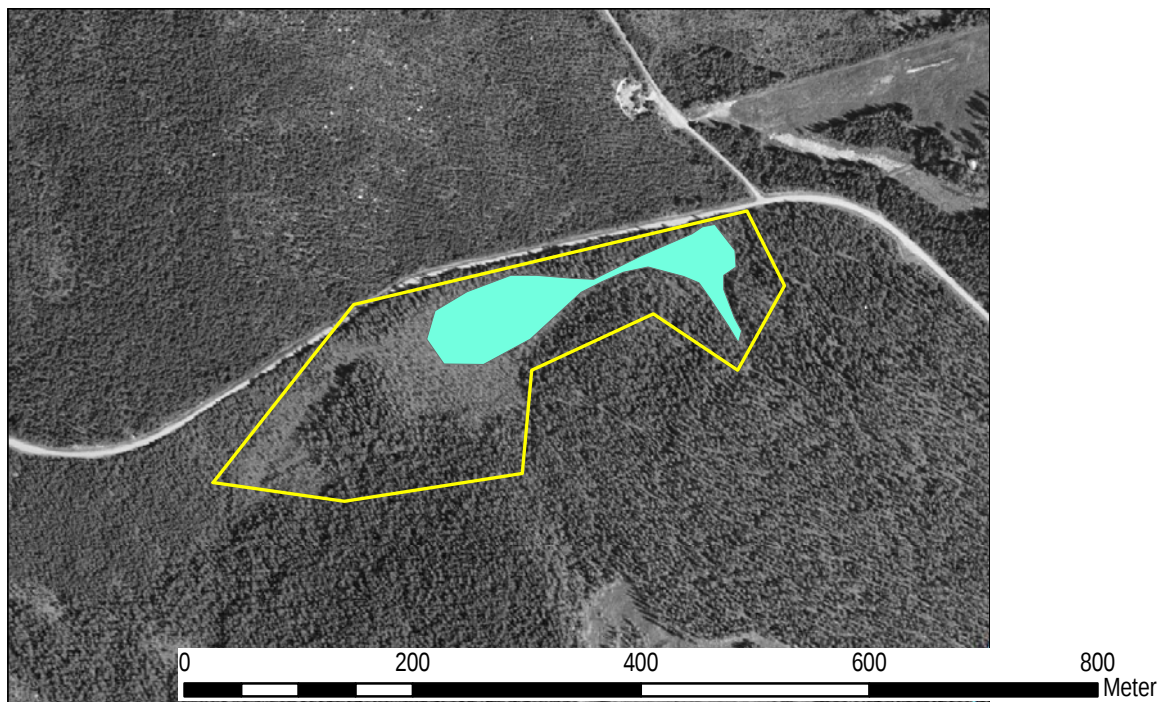

Bild 15. Ortofoto över Långmyran 2,5 km SV om Ramsele.

Bild 16. Liten rikkärnsyta med bl.a. käppkrokmossa (*Hamatocaulis vernicosus*).

Myr vid Småmyrtjärnarna

Naturvärdesklass: 1

Kommun: Sollefteå

Total areal: 11 ha

Areal rikkärr: 1,5 ha

ID nr: 23

LOID: Y19G9E30

DANI-nr: -

Koordinater: X 1522277, Y 7049625

Höjd över havet: 290 m

Beskrivning

Myren vid Småmyrtjärnarna ligger 2 km NV om Lövlunds naturreservat och avvattnas österut via Horsbäcken ut i Lafssjön. Mellan två mindre tjärnar går ett ganska blött kärrdråg. Längs i NV finns ännu en tjärn som växt igen och bildat en öppen kärryta med inslag av rikkärrsindikatorer. Genom området går en skogsbilväg. Rikkärrsytor finns men de är ganska små.

Flora

I trädskiktet är det tall och gran som dominerar men längs kärrdrågen finns även bitvis rikliga mängder glasbjörk. I fältskiktet dominerar flaskstarr, trådstall och blåtåtel. I rikkärrsytorna finns flera rikkärrsindikatorer bl.a. den rödlistade käppkrokmossan, den kalkkrävande klotuffmossan, maskgulmossa, piprensarmossa och ängsnycklar.

Påverkan

En skogsbilväg skär genom de mellersta delarna av området och delar av kontakten mellan den västra igenväxande tjärnen och de två övriga. Norr om den södra tjärnen finns ett mindre område som verkar vara på väg att växa igen med björksly och yngre tallar.

Bedömning

Sammantaget har området höga naturvärden med flera rikkärrsindikatorer, speciellt intressant är den rödlistade käppkrokmossan. Utan förekomst av käppkrokmossan skulle dock området nog bara kunna klassas med höga naturvärden. Igenväxningen är troligen naturlig.

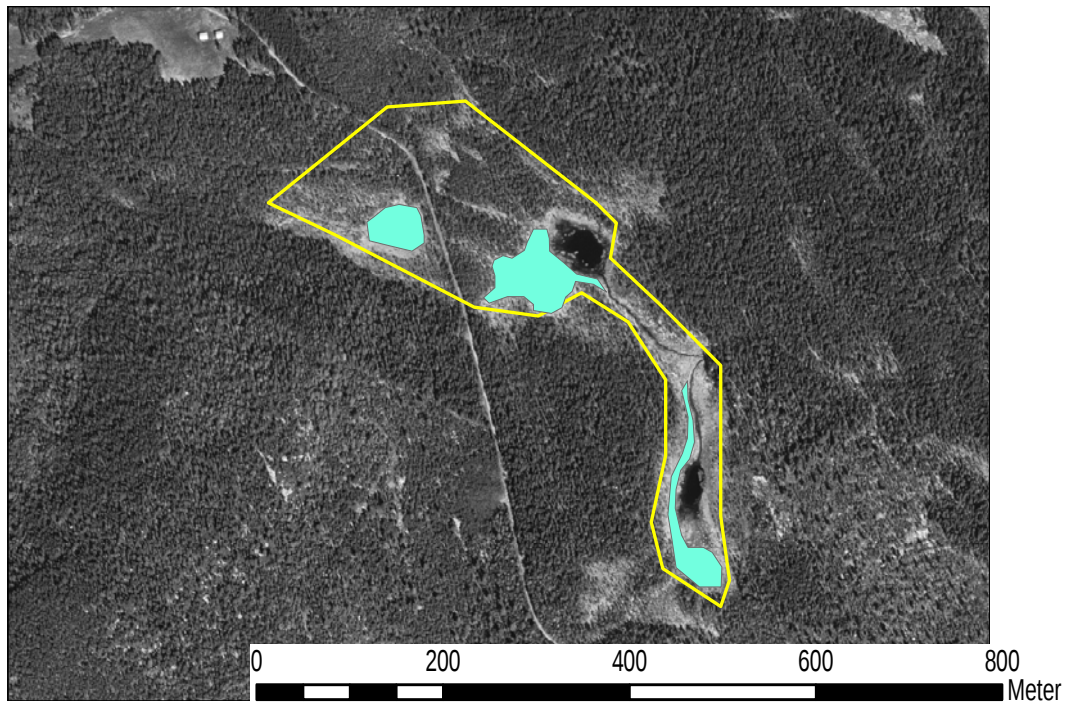

Bild 17. Ortofoto över Myr vid Småmyrtjärnarna.

Bild 18. Blött dråg vid Småmyrtjärnarna.

Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön

Naturvärdesklass: 1

Kommun: Sollefteå

Total areal: 170 ha

Areal rikkärr: 17 ha

ID nr: 6

LOID: Y19G8D01

DANI-nr: 83209

Koordinater: X 1518073, Y 7043469

Höjd över havet: 309 m

Beskrivning

Myren Sördalen mellan Stor- och Lillgrundsjön ligger 15km SV om Ramsele och ingår sen tidigare i området "Förelmyran - Myrar Ö Stor-Grundsjön" som är utpekad som riksintresse för naturvården. I VMI har området klassats med högsta klass d.v.s. mycket höga naturvärden. Området består till största delen av topogena kärr men här finns även sumpskog. I mitten finns en mindre tjärn med vit näckros. I den östra delen finns ett större, plant och öppet rikkärrsområde där slåtter/bete troligen förekommit ända ner till Lillgrundsjöns strand. Här finns bl.a. fynd av gamla hässjestörrar. Även i den västra delen finns öppna kärr men av något blötare karaktär än i den östra delen. Längst i väster finns rikligt med järnockra. I de mellersta delarna är trädtäckningen högre och det är bitvis rikligt med mossetuvor och ris.

Flora

Inom området förekommer många rikkärrsindikatorer. Här finns bl.a. trekantig svanmossa, späd skorpionmossa, gyllenmossa, stor skedmossa, klotuffmossa och ängsnycklar. Dessutom förekommer axag i de centrala delarna, en växt som enbart förekommer i kalkrika våtmarker.

Påverkan

Området är i stort sett opåverkat med undantag av en bäckfåra som verkar vara uträtad mellan Långtjärnen och Nyslåttjärnen. Eventuellt skulle man delvis kunna lägga igen den uträtade bäckfåran men det har växt upp ganska mycket skog så frågan är om man nog inte måste avverka delar eller om man ska låta de självdö. Problemet är att bäcken inte är speciellt stor så frågan är hur stor effekt en igenläggning skulle få. En annan åtgärd man kan tänka sig är viss röjning i de södra delarna av området.

Bedömning

Området har mycket höga naturvärden men en rik rikkärrsflora. Att området tidigare slåtrats bidrar till de höga naturvärdena.

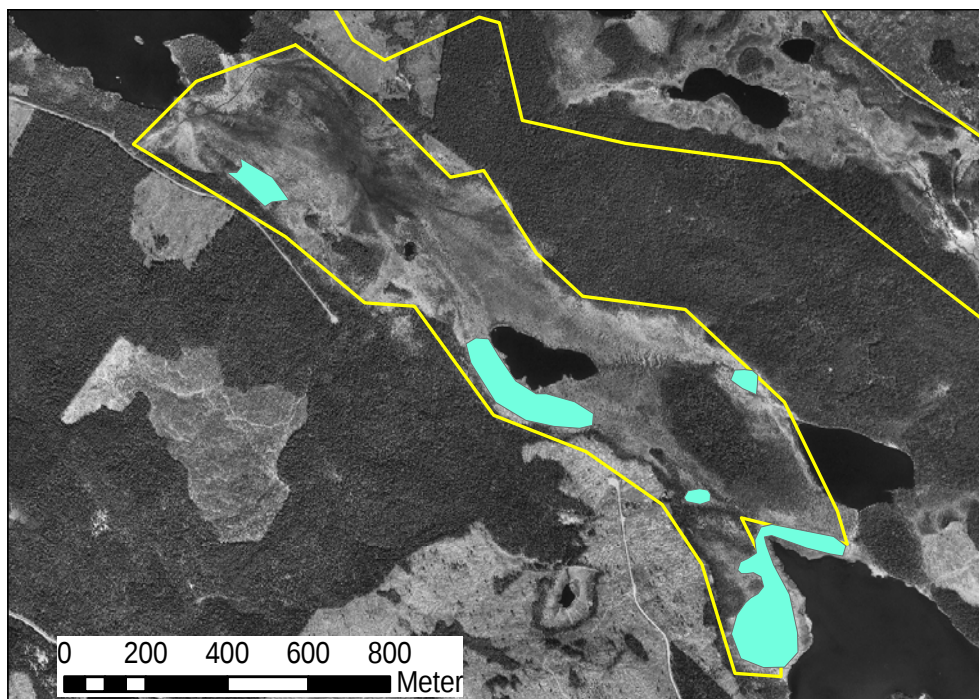

Bild 19. Ortofoto över Myren mellan Stor- och Lillgrundsjön.

Bild 20. Plant kärrgolv med björksly vid Myren mellan Stor- och Lillgrundsjön.

Myr NV om Stor-Rensjön (del av)

Naturvärdesklass: 2
Kommun: Sollefteå
Total areal: 70 ha
Areal rikkärr: 5 ha
ID nr: 25
LOID: Y19G8D02
DANI-nr: 83163
Koordinater: X 1517934, Y 7044684
Höjd över havet: 310m

Beskrivning

Myr NV om Stor-Rensjön ligger 15km SV om Ramsele strax norr om Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön (Id nr: 6) och ingår i området "Förelmyran - Myrar Ö Stor-Grundsjön" som är utpekad som riksintresse för naturvården. I denna inventering besöktes de västra och nordvästra delarna men området sträcker sig långt österut och övergår söder om Stor-Rensjön Förelmyran. Området består av flera små tjärnar och främst topogena kärr. I den västra delen finns några rikkärssytor. Bitvis övergår rikkärssytorna gradvis till mer intermediär karaktär.

Flora

Vegetationen i trädskiktet domineras av tall och björk. I markskiktet är snip vanlig och här återfinns även orkidéer som ängsnycklar och brudsporre. Bitvis finns mycket rikliga mängder snip. Guldspärrmossa är den vanligaste mossan i bottenskiktet. I Lavatjärnen växer mycket rikligt med Vit näckros.

Påverkan

I de västra delarna finns flera tydliga körspår som troligen påverkat närområdet hydrologi. Detta område verkar också sakta växa igen med främst björksly. Här skulle man försöka att röja bort sly och reparera de skador som körspåren åstadkommit så skulle rikkärssarterna ha bättre chanser.

Bedömning

Sammantaget hade området naturvärdesklass 1 i VMI-inventeringen. Då besöktes ett större område än i denna inventering. De delarna av området som besöktes denna gång har höga naturvärden med avseende på rikkärr. Tillsammans med "Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön" strax söderut skulle området kunna bli ett mycket fint och skyddsvärt våtmarkskomplex.

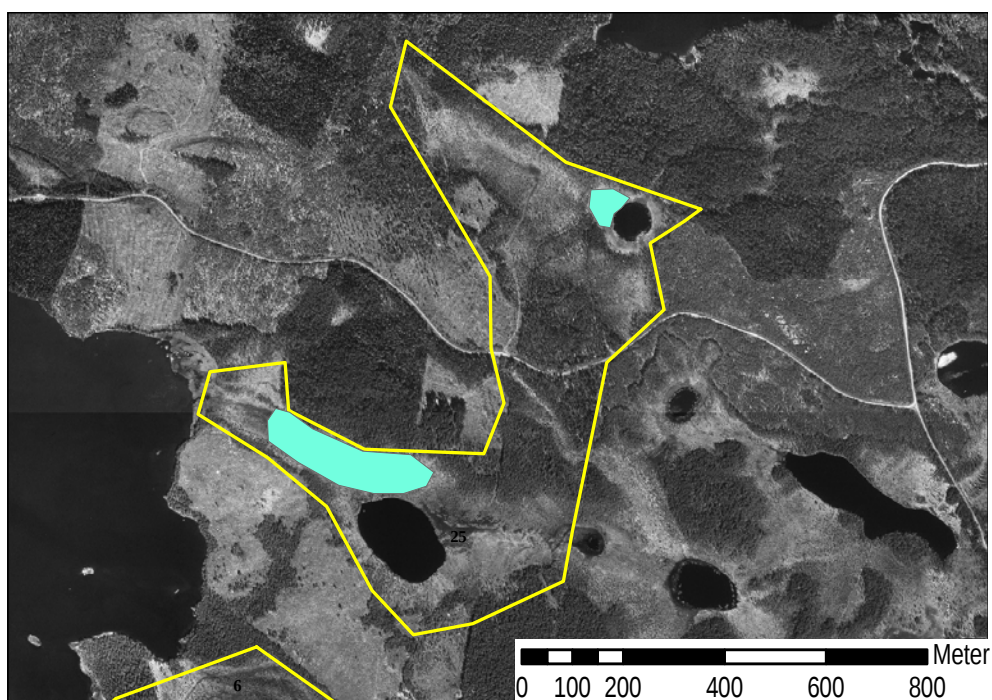

Bild 21. Ortofoto över Myr NV Stor-Rensjön (del av).

Bild 22. Plant kärrgolv med mycket riklig förekomst av snip och bitvis rikkärr vid Myr NV Stor-Rensjön.

Myr vid Bitarbäcken

Naturvärdesklass: 1

Kommun: Sollefteå

Total areal: 19 ha

Areal rikkärr: 1 ha

ID nr: 14

LOID: Y19G7D03

DANI-nr: 83013

Koordinater: X 1516715, Y7035604

Höjd över havet: 464 m

Beskrivning

Stor-Bitarmyrn ligger 6 km SV om Lungsjön och är ett mindre myrkomplex med till största delen fattiga-intermediära kärr och ett fåtal skogsholmar. I den mellersta delen, strax söder om Bitarbäcken, finns en mindre källa. Norr om källan är vegetationen tydligt källpåverkad och övergår gradvis till ett mindre rikkärr med tydlig gräns. I källan mättes pH till 6,5 men eftersom det hade regnat ganska mycket innan inventeringstillfället är värdet nog i realiteten något högre.

Flora

Myren kantas av tall men här finns även enstaka mindre granar ute på myren. Själva rikkärnsytan är helt trädlös och helt utan tuvor. Markskiktet består av gräs/starr vegetation, bl.a. blååtel och snip men även ängsnycklar påträffades. I bottenskiktet finns rikligt med brunmossor, bl.a. fetbålmossa, praktflikmossa, maskgulgulmossa och den dominerande guldspärrmossan. Vid källan växer bl.a. källdunört.

Påverkan

Söder och väster om området går skogsbilvägar som säkert haft en svag lokal påverkan på området. På den västra sidan, strax utanför områdesgränsen finns ett hygge.

Bedömning

Sammantaget har källan och rikkärret tillsammans mycket höga naturvärden. Här finns förvisso inga riktiga rariteter med avseende på mossfloran men de som finns förekommer mycket rikligt och bildar en matta av brunmossor. Att rikkärret är helt öppet och plant gör det extra spännande.

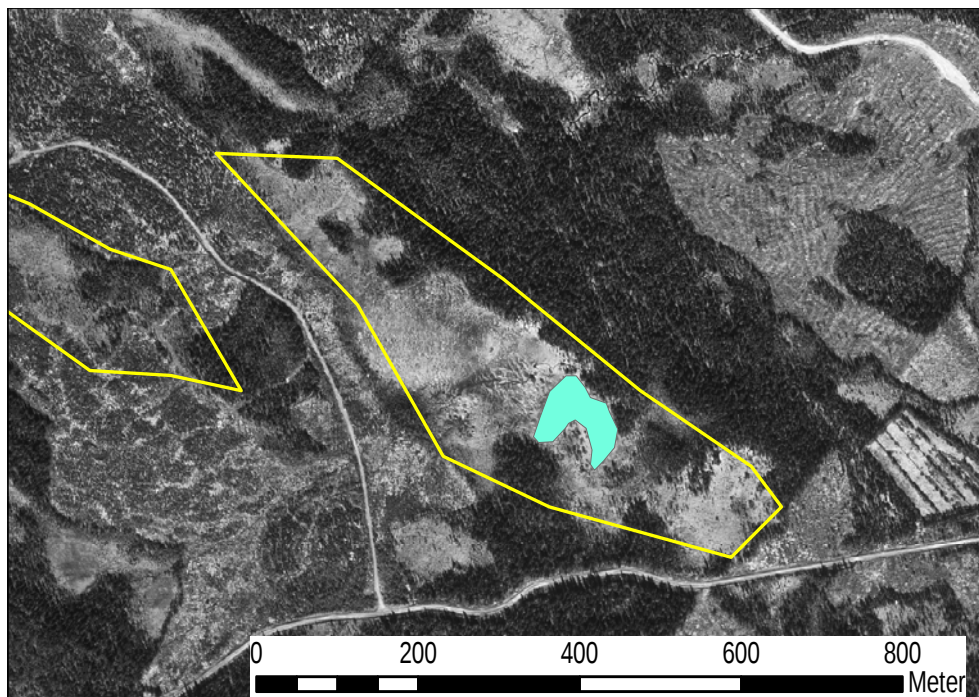

Bild 23. Ortofoto över Myr vid Bitarbäcken.

Bild 24. Källan och delar av rikskärret i området Myr vid Bitarbäcken.

Myr vid Håvitjärnen

Naturvärdesklass: 2

Kommun: Sollefteå

Total areal: 15 ha

Areal rikkärr: 2,5 ha

ID nr: 9

LOID: Y20G2A02

DANI-nr: 83179

Koordinater: X 1503324, Y 7061859

Höjd över havet: 285 m

Beskrivning

34 km NV om Ramsele ligger "Myr vid Håvitjärnen". Området är litet och består av två mindre kärr med något olika sammansättning. Längs österut i området finns ett mindre tallkärr som är något tuvat med mellan tuvorna finns flera rikkärrsindikatorer. I de centrala delarna är det gran och mindre glasbjörkar som är vanligare med ängskärr som den dominerande myrtypen.

Flora

I stort är det gran som dominerar i trädskiktet men det finns inslag av både tall och björk. Tall förekommer främst i de östra delarna. I fältskiktet finns kalkindikatorer som glansvide, tvåblad och smalfräken. I bottenskiktet finns arter som trekantig svanmossa, späd skorpionmossa och maskgulfmossa.

Påverkan

Det verkar som om området håller på att sakta växa igen. En trolig orsak till detta kan vara de diken som finns i området, dels i södra delen men även i norra delen finns flera diken utanför områdesgränsen. Även vägen i de östra delarna har säkerligen påskyndat igenväxningen. Att lägga igen dikena skulle kunna vara en åtgärd för att göra området lite blötare.

Bedömning

Sammantaget är påverkan stor i området men här finns ändå en kalkpåverkad vegetation kvar med flera rikkärrsindikatorer.

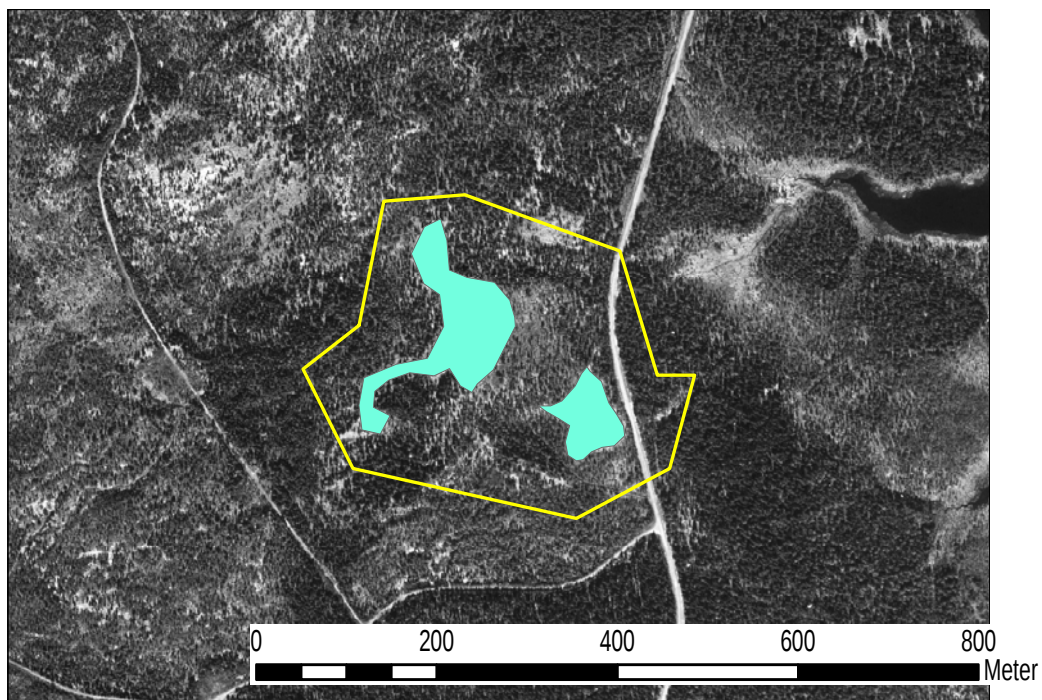

Bild 25. Ortofoto över Myr vid Håvitjärnen.

Bild 26. Glansvide (*Salix myrsinities*) växer vid de mer ängskärrartade delarna av myren vid Håvitjärnen.

Myr vid Lillgranvattnet

Naturvärdesklass: 1
Kommun: Sollefteå
Total areal: 4 ha
Areal rikkärr: 1,8 ha
ID nr: 0
LOID: Y20G0B30
DANI-nr: -
Koordinater: X 1505946, Y 7054512
Höjd över havet: 320 m

Beskrivning

Vid den lilla tjärnen Lillgranvattnet ligger detta mindre soligena kärr och ett flertal källor och tillhörande källkärr. I den västra delen finns en öppen soligen kärryta och som längre österut övergår till örtrik sumpskog. Ytterligare österut hittar man ett flertal källor med värdefull flora. Norr om området består skogen till största delen av yngre blandskog.

Flora

Området har mycket höga botaniska värden främst i anknytning till de källor som påträffats i området men även i sumpskogen. I trädsiktet på eller i anslutning till kärrytorna är det gran som dominerar. I fältsiktet är bl.a. kråklöver, älgört, slätterblomma och knagglestarr. Här finns även orkidéer som tvåblad och skogsnycklar. Dessutom växer både trådfräken och smalfräken här. I bottenskiktet finns många rikkärrsindikerande mossor, bl.a. piprensarmossa, kalltuffmossa, nordkällmossa, späd skorpeonmossa och rikligt med gyllenmossa.

Påverkan

Området verkar vara i stort sett hydrologiskt opåverkat.

Bedömning

Sammantaget har området en mycket värdefull flora både med avseende på kärlväxter och på mossor. Det höga antalet källor inom ett så litet område är också en värdefull tillgång som bör skyddas.

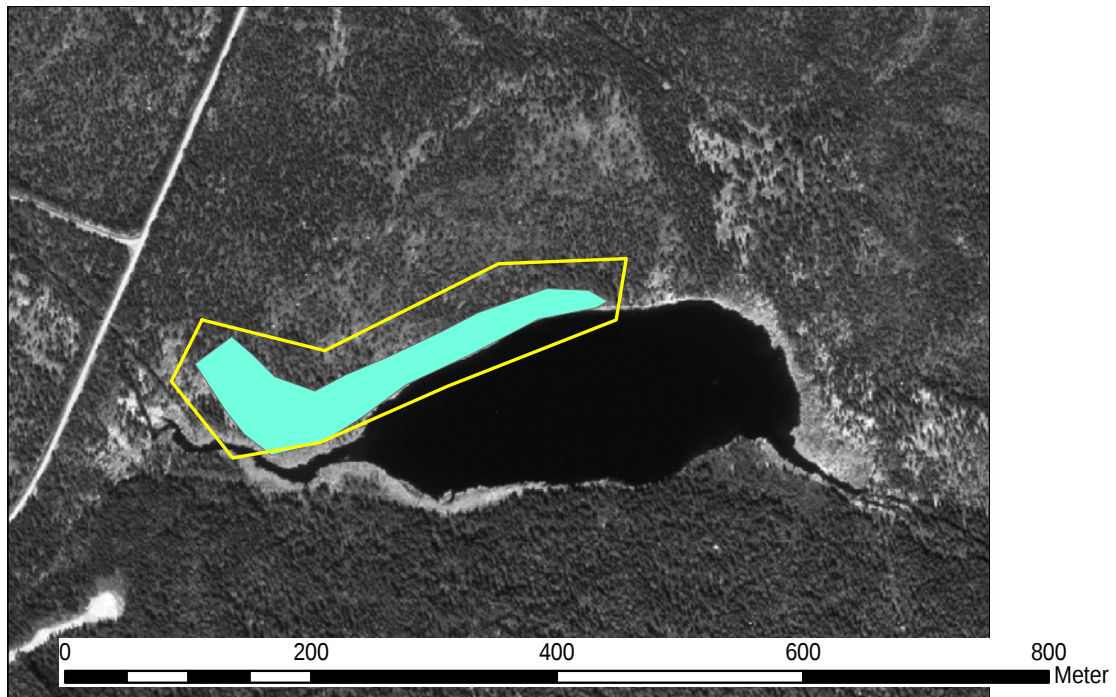

Bild 27. Ortofoto över Myr vid Lillgranvattnet.

Bild 28. En av många källor nära tjärnen Lillgranvattnet.

Myr vid Långtjärnen 1 km N Storfinnforsen

Naturvärdesklass:2
Kommun: Sollefteå
Total areal: 24 ha
Areal rikkärr: 1 ha
ID nr: 24
LOID: Y20G1D30
DANI-nr: 83038
Koordinater: X 1515939, Y 7055963
Höjd över havet: 290 m

Beskrivning

Den lilla rikkärnsytan ligger mellan de två tjärnarna Långtjärnen och Stockbergstjärnen 1 km norr om Storfinnforsen. Längs den södra sluttningen av Stockberget finns fina lövbrännor. Strax utanför den södra gränsen för området går väg 345 och genom de mellersta delarna av området går en skogsbilväg i nord-sydlig riktning.

Flora

På rikkärret växer den kalkkrävande orkidén tvåblad tillsammans med växter som gräsull, snip och björnbrodd. I bottenskiktet finns bl.a. fetbålmossa, kärrbryum, späd skorpionmossa och piprensarmossa. Vid källan växer bl.a. bandbryum och klotuffmossa.

Påverkan

Vägen har troligen haft en stark lokal påverkan på området. Vägen skär av rikkärret och vegetationen skiljer sig tydligt på båda sidor om vägen. Öster om vägen är krontäckningen högre och inslaget av örter är högre än på den västra sidan.

Bedömning

Det lilla rikkärret har ett högt naturvärde trots sin ringa storlek.

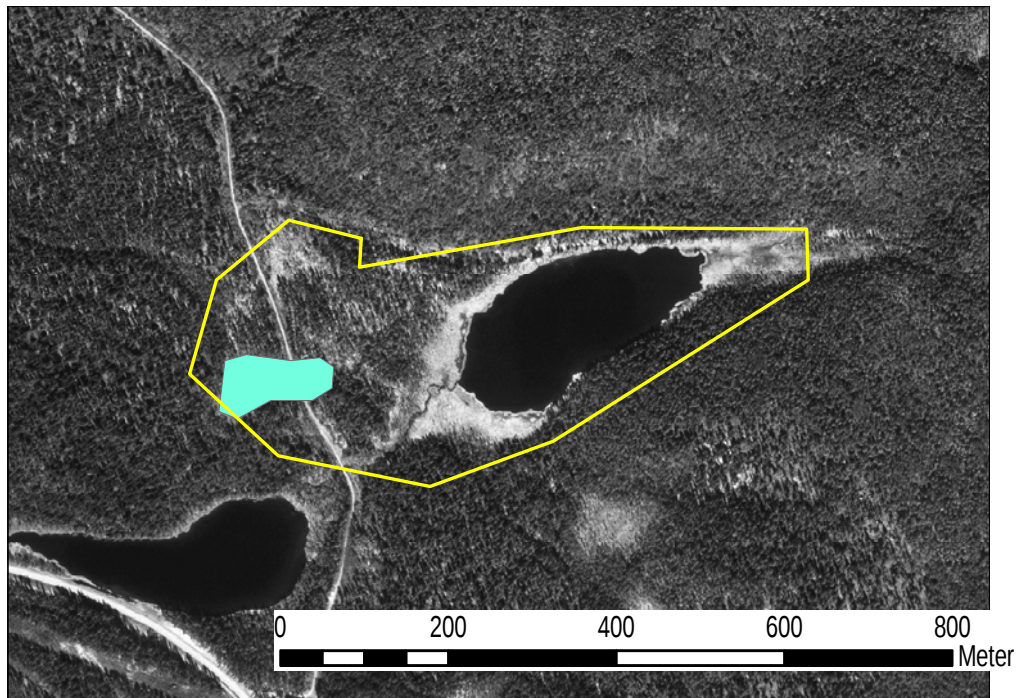

Bild 29. Ortofoto över Myr vid Långtjärnen 1 km N Sortfinnforsen.

Bild 30. Vid myren vid Långtjärnen förekommer sumpnycklar (*Dactylorhiza traunsteineri*).

Nöttjärnen

Naturvärdesklass: 3
Kommun: Sollefteå
Total areal: 20 ha
Areal rikkärr: 1,2 ha
ID nr: 18
LOID: Y19G9F30
DANI-nr: 83022
Koordinater: X 1527913, Y 7045267
Höjd över havet: 270 m

Beskrivning

Nöttjärnen och dess omgivande myrar ligger väster om Nöttjärnsbergets urskogsområde. Myrarna är till största delen intermediära men strax öster om sjön finns en kärryta som klassas som medelrikkärr. I Tjärnen häckar storlom.

Flora

Tjärnen och myrarna omges omväxlande gran och tallskog. Runt myrarna är det främst tall som dominerar och bottenskiktet består av en blandning av starr, brunmossa och vitmossor. Här finns de vanligaste indikatorerna som späd skorpionmossa, guldspärrmossa och praktflikmossa. Även den vanliga orkidén ängsnycklar växer här.

Påverkan

Vid utlopp och inlopp till Nöttjärnen finns diken som troligen påverkat området. Inom området går ett par vägar och enstaka hyggen förekommer.

Bedömning

Området har vissa naturvärden med avseende på rikkärr men den klassade rikkärnsytan gränsar till att klassas som intermediärt kärr. För att höja de naturvärden som finns skulle man eventuellt behöva lägga igen de diken som finns vid inlopp och utlopp till tjärnen.

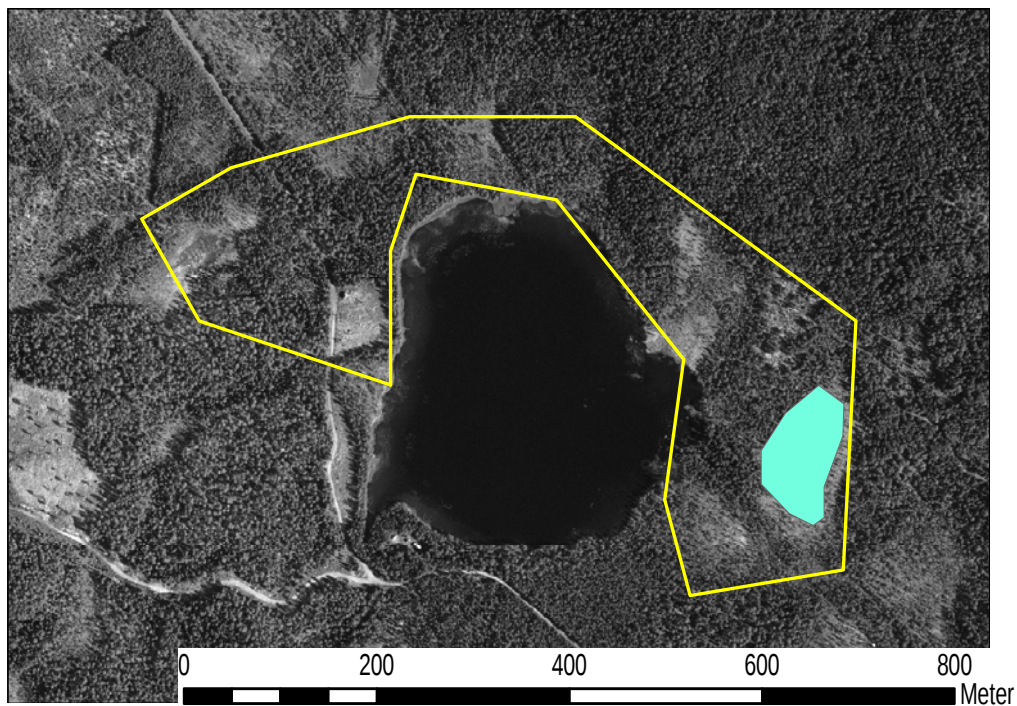

Bild 31. Ortofoto över Nöttjärnen.

Bild 32. Spridda rikkärnsytor på myren vid Nöttjärnen.

Stor-Runmyran (mellersta och östra delarna)

Naturvärdesklass: 2

Kommun: Sollefteå

Total areal: 120 ha

Areal rikkärr: 11 ha

ID nr: 1

LOID: Y19G2H02

DANI-nr: 83080

Koordinater: X 1537829, Y 7012619

Höjd över havet: 310 m

Beskrivning

Stor-Runmyran ligger 14 km V om Helgum och är ett variationsrikt område med flera våtmarkstyper. Genom området rinner Runån som kantas av blöta strandkärr med rikliga mängder vide och högstarr. I de norra delarna finns en nordlig mosse med strängar och höljor. I de södra och östra delarna finns flera topogena kärr, flera av dessa ytor har klassats som rikkärr medan några består av en mer intermediär flora. Vissa ligger på gränsen mellan rikkärr och intermediära kärr.

Flora

Vegetationen i delområde 5 och 6 är likartad men har delats upp eftersom delområde 5 har något fler rikkärrsindikatorer. I trädskiktet är det tall som dominerar men några enstaka granar förekommer också. I fältskiktet är blåtåtel och flaskstarr vanligast. Bland mossorna i bottenskiktet finns bl.a. guldspärrmossa, mässingmossa, fetbålmossa, maskgulmossa och späd skorpionmossa.

Påverkan

Det finns en damm i de norra delarna som säkert påverkat vegetationen lokalt längs bäckfåran vars sidor är beväxta med rikliga mängder vide och högstarr.

Bedömning

Sammantaget har området höga naturvärden med ett flertal rikkärrsindikatorer. Många av indikatorerna är dock arter som även kan trivas i intermediära kärr och därför får området inte den högsta naturvärdesklassen med avseende på rikkärr. De västra delarna skulle behöva besökas för att få en helhetsbild över området.

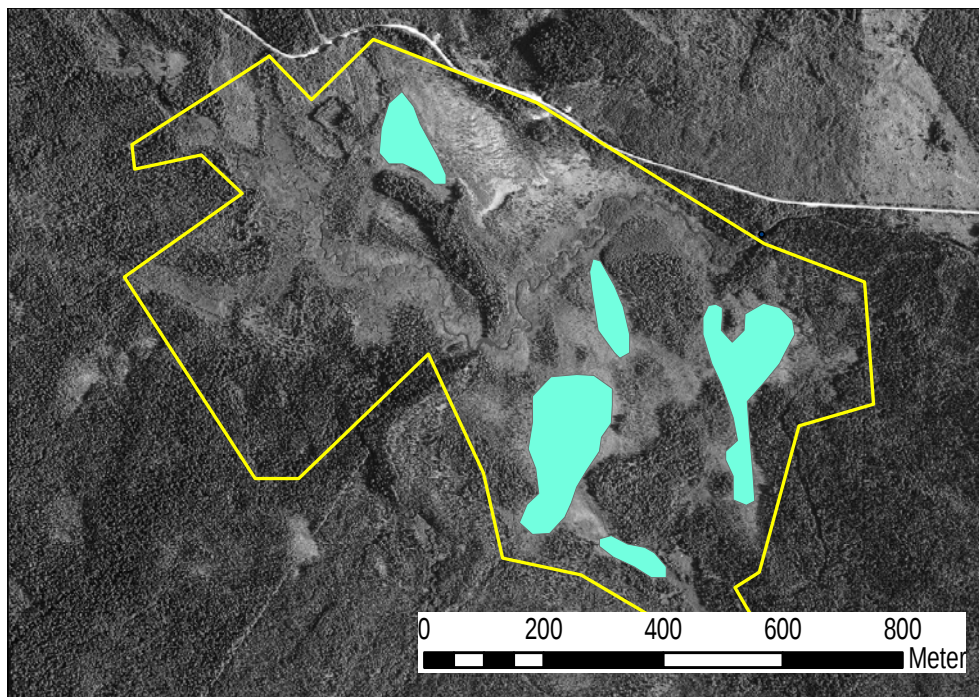

Bild 33. Ortofoto över Stor-Runmyran.

Bild 34. Rikkärr vid Stor-Runmyran.

Sörflon - Norrflon 30 km VNV Ramsele

Naturvärdesklass: 2

Kommun: Sollefteå

Total areal: 77 ha

Areal rikkärr: 13 ha

ID nr: 8

LOID: Y20G1B03

DANI-nr: 83087

Koordinater: X 1505147, Y 7059149

Höjd över havet: 300 m

Beskrivning

Myrarna Sörflon och Norrflon ligger 30 km VNV om Ramsele och utgörs i huvudsak av topogena kärr med rikkärrskaraktär men här finns nordlig mosse och sumpskog. I södra delarna av Norrflon förekommer mycket plana och tuvfria delar som troligen utnyttjats för slätter. Området ligger i anslutning till sjön Sör-Vimmarvattnet och är kraftigt dikat i de södra delarna.

Flora

Trädskiktet består av främst tall men enstaka granar finns också. I bottenskiktet är det starrväxer som dominerar. Dessutom finns både ängsnycklar, sumpnycklar, tvåblad och guckusko i området. I bottenskiktet växer bitvis rikligt med guldspärrmossa och både myrduddmossan och piprensarmossan är allmän.

Påverkan

I de mellersta delarna av området finns ett par mindre diken som omges av barrblandskog. I söder är dikningen mer omfattande med breda igenväxande diken. Att lägga igen dessa diken skulle kunna gynna den rikare floran och höja naturvärdena i området.

Bedömning

Sörflon och Norrflon har sammantaget höga naturvärden med flera olika orkidéer och en rik mossflora. Men området är starkt hydrologiskt påverkat framförallt i de södra delarna och skulle kunna gynnas av att man lägger igen vissa diken.

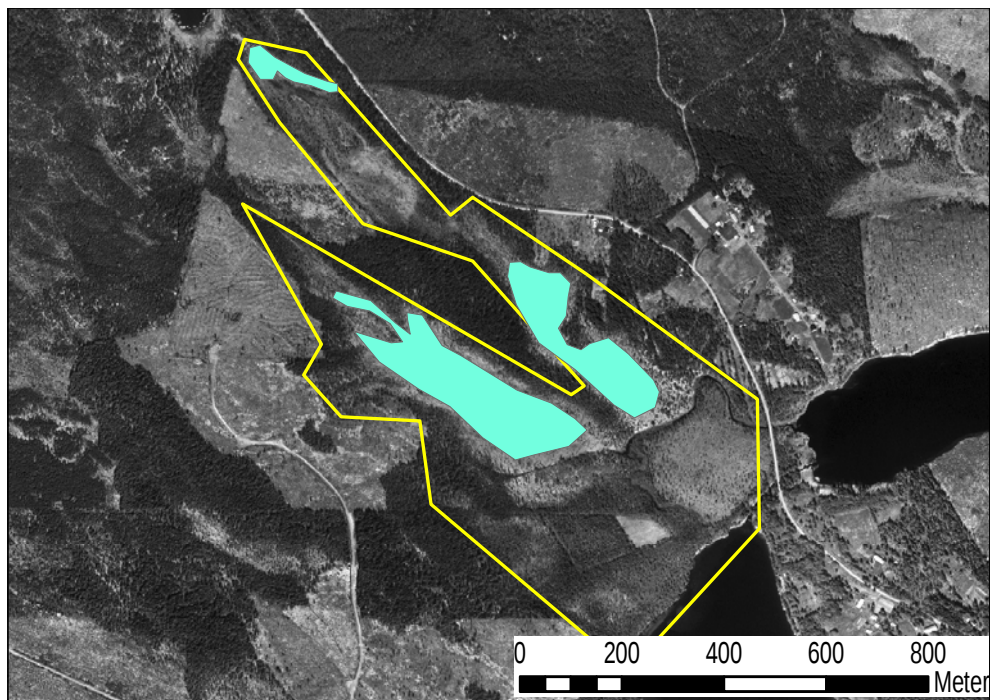

Bild 35. Ortofoto över Sörflon-Norrflon.

Bild 36. Plan rikkärrsyta med bl.a. guldspärrmossa (*Campylium stellatum*) i bottenskiktet.

Tjärnmyran 5 km SV Ramsele

Naturvärdesklass: 2

Kommun: Sollefteå

Total areal: 19 ha

Areal rikkärr: 2,2 ha

ID nr: 16

LOID: Y19G8G30

DANI-nr: 83106

Koordinater: X 1530055, Y 7044486

Höjd över havet: 300 m

Beskrivning

Tjärnmyran ligger ca 5 km SV om Ramsele tätort. Området avvattnas både österut och väster ut. Det är främst i de västra och mellersta delarna man återfinner rikkärssytor och rikkärsskarakteren avtar österut. Bitvis gränsar vissa rikkärssytor till att ha mer intermediär karaktär. Tre små tjärnar finns i området med gungflyvegetation i kanterna.

Flora

Skogen runt myren domineras av tall och de öppna myrorna av gles starrvegetation med inslag av rikindikerande arter som ängsnycklar, snip, praktflikmossa och guldspärrmossa. Kärrytorna varierar mellan intermediära till rika men inga arter som indikerar extremrikkärr har påträffats.

Påverkan

Norr om området går en väg som verkar ha en lokal påverkan i de norra delarna.

Bedömning

Sammantaget har område höga naturvärden men verkliga rikkärrs rariteter saknas.

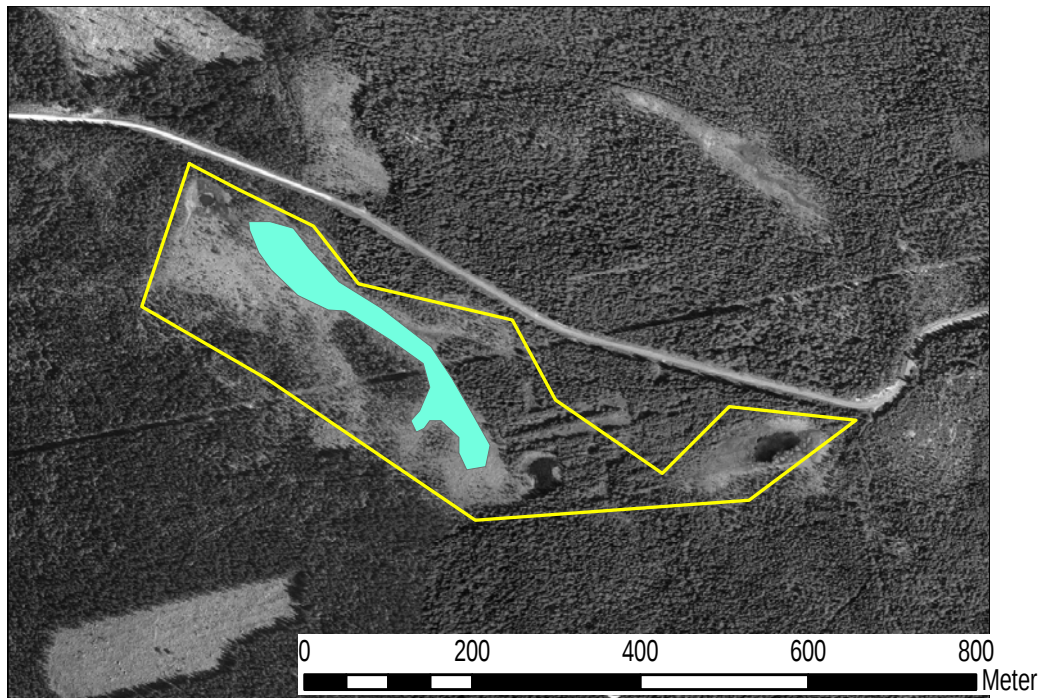

Bild 37. Ortofoto över Tjärnmyran 5 km SV om Ramsele.

Bild 38. Rikkärresyta med bl.a. guldspärmossa. Bitvis inslag av intermediär karaktär.

Inventerade områden som visade sig ej innehålla rikkärr

Bakåmyran

ID nr: 11

DANI-nr: 83170

Koordinater: X 1546259, Y 7012099

Kvarnhusflon

ID nr: 21

DANI-nr: -

Koordinater: X 1528483, Y 7024536

Per-Jansmyran

ID nr: 7

DANI-nr: 83211

Koordinater: X 1566446, Y 7001419

Rörflon

ID nr: 3

DANI-nr: -

Koordinater X 1526351, Y 7027651

Mellerstmyran

ID nr: 22

DANI-nr: -

Koordinater X 1529356, Y 7020313

Valåslåttern

ID nr: 5

DANI-nr: 83338

Koordinater X 1539539, Y 7061617

5. Sammanfattning av inventeringarna 2006-2007

Nedan följer en kort sammanfattning av inventeringarna 2006-2007 och en beskrivning av vilka områden som är i störst behov av restaurering och vilka som har de högsta naturvärdena. Påpekas bör också att föreslagna områden är ett urval från de inventerade områdena. De områden med kända förekomster av rikkärr och som inte inventerats i samband med dessa två inventeringar är ej med på listan.

Restaureringsobjekt

De objekt som är i störst behov av restaurering och där en restaurering skulle ge stor nytta är

Omr NV om Boltjärn (Ånge kommun)

Åtgärder: Igenväxande område med förekomst av den rödlistade käppkrokmossan. I norra delarna finns ett dike som man skulle kunna lägga igen. Området sluttar något så frågan är hur mycket en igenläggning skulle ge.

Granbodmyran-Skarpbäcken (Ånge kommun)

Åtgärder: Främst röjning av björksly och tall i de delar av området där igenväxningen gått längst. Området ligger lättåtkomligt nära väg.

Granmyran (Ånge kommun)

Åtgärder: Röjning i de södra delarna och igenläggning av dike i de centrala delarna.

Halsta–Stormyran (i de västra delarna) (Ånge kommun)

Åtgärder: Eventuellt röjning av sly i den del där käppkrokmossan hittats.

Myr V om Husmyran (Ånge kommun)

Åtgärder: Igenläggning av dike och röjning av sly

Bodflon Långmyran (Sollefteå kommun)

Åtgärder: Röjning i de mellersta och södra delarna skulle behövas för att gynna myrbräcka.

Hackelmyran (Sollefteå kommun)

Åtgärder: Igenläggning av några mindre diken skulle kunna göras. Dikena ligger dock inte direkt i anslutning till rikkärren.

Krokflon (Sollefteå kommun)

Åtgärder: Igenläggning av diken i västra delen.

Källmyran (Sollefteå kommun)

Åtgärder: Dikat område finns i SV delen men det är inte så mycket rikkärr just där. Dessutom verkar myren inte ha påverkats så mycket av dikningen. Tveksamt objekt.

Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön (Sollefteå kommun)

Åtgärder: Bitvis kan man tänka sig röjning och i södra delarna, främst i de öppnare delarna. Området har tidigare hävdats så en åtgärd som skulle vara önskvärd är slåtter i den södra delen.

Sörflon Norrflon (Sollefteå kommun)

Åtgärder: I de mellersta delarna av området finns ett par mindre diken som omges av barrblandskog. I söder är dikningen mer omfattande med breda igenväxande diken men anslutande myr sluttar något så frågan är hur mycket som igenläggningen skulle ge. Att lägga igen dessa diken skulle kunna gynna den rikare floran och höja naturvärdena i området.

För mer information se respektive inventering.

Våtmarkskomplex

De områden som är stora och sammanhållna våtmarkskomplex med mycket höga naturvärden utöver de rikkärr som finns föreslås skyddas som naturreservat är:

Hallsta- Stormyran (Ånge kommun)

Lombäck–Stormyran (Ånge kommun)

Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön (Sollefteå kommun)

Myr NV om Stor-Rensjön (Sollefteå kommun)

Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön och **Myr NV om Stor-Rensjön** ligger dessutom i anslutning till varandra och skulle tillsammans utgöra ett mycket fint opåverkat våtmarkskomplex med många naturvärden.

Värdefulla rikkärr

De objekt som bedömts ha värdefulla rikkärr och bör prioriteras för skydd är:

Bysättermyr (Ånge kommun)

Fällåsmyr (Ånge kommun)

Granbodmyr–Skarpbäcken (Ånge kommun)

Halmmyr (Ånge kommun)

Lombäck–Stormyran (Ånge kommun)

Halsta–Stormyran (Ånge kommun)

Område nordväst om Boltjärn (Ånge kommun)

Bynåsmyr (Ånge kommun)

Vammen (Ånge kommun)

Boltjärnmyr (Ånge kommun)

Myr vid Lillgranvattnet (Sollefteå kommun)

Hackelmyr (Sollefteå kommun)

Myr mellan Stor- och Lillgrundsjön (Sollefteå kommun)

Bodflon Långmyr (Sollefteå kommun)

Myr vid Bitarbäcken (Sollefteå kommun)

Långmyr 2,5km NV om Ramsele (Sollefteå kommun)

6. Litteraturförteckning

Elveland, J. & Sjöberg, K. 1982. Några effekter av återupptagen slåtter och andra skötselåtgärder på vegetation och djurliv i norrländska våtmarker. Naturvårdsverket, Rapport 1516.

Grundström, S. & Uppsäll, S. 1994. Skyddsvärda våtmarker i Västernorrlands län. Publikation 1994:2.

Hallingbäck, T., Hednäs, L. & Weibull, H. 2006. Ny checklista för Sveriges mossor. Svensk botanisk tidsskrift 100:2(2006).

Löfroth, M. 1991. Våtmarkerna och deras betydelse. Naturvårdsverket, Rapport 3824.

Nystrand, P-O. 2004. Rikkärr i Jämtlands kambrosilurumråde. Natur i Jämtlands län, 2004:2.

Ohlson, M. 1982. Prästflon – en botanisk inventering. Länsstyrelsen i Västernorrlands Län.

Salmonsson, J. 2006. Inventering av rikkärr i Västernorrlands län 2006. Länsstyrelsen i Västernorrland. 2006:6.

Sundberg, S. 2006. Instruktion för inventering av rikkärr. Länsstyrelsen i Uppsala län.

Svensson, R. & Glimskär, A. 1993. Våtmarkernas värde för flora och fauna – skötsel, restaurering och nyskapande. Naturvårdsverket, Rapport 4175.

Länsstyrelsen Västernorrland avdelningen för Kultur och Natur

Inventering av rikkärr i Sollefteå kommun 2007

ISSN 1403-624X

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERNORRLAND 871 86 HÄRNÖSAND

BESÖKSADRESS. NYBROGATAN 15 OCH PUMPBACKSGATAN 19 TEL. 0611-34 90 00 FAX. 0611-34 93 72 WWW.Y.LST.SE